

CONCEPT

Zin in zwemmen

Visie op (overdekt) zwemmen in Leusden

Gemeente Leusden

Inhoud

Voorwoord	5
Samenvatting	7
1. Inleiding	9
1.1. Aanleiding en doel	
1.2. Verantwoording	
1.3. Opbouw van dit document	
2. Sport en bewegen en de meerwaarde van zwemmen	11
2.1. Trends en ontwikkelingen in sport en zwemmen	
2.2. Beleidskaders	
2.3. De meerwaarde van zwemmen	
3. Meerwaarde van zwemmen in Leusden	16
3.1. Bezoekersaantallen	
3.2. Herkomst bezoek	
3.3. Zwemmen in al haar facetten, kansen en knelpunten	
4. Missie en ambities	25
4.1. Missie	
4.2. Ambities	
5. Tot Slot	26
Bijlagen	
1. Huidige situatie van zwembad Octopus	28
1. Beheervorm	
2. Kwaliteit en veiligheid	
3. Capaciteit	
4. Programmering	
5. Tarifiering	
6. Personeel	
7. Klanttevredenheid	
8. Exploitatie	
9. Duurzaamheid	
2. Bronnen	31

Voorwoord

Ik heb me nooit onveilig gevoeld in het water. Als klein jochie ben ik al vroeg op zwemles gegaan, waardoor ik al tijdens het schoolzwemmen mijn zwemdiploma C kon halen. Wat ik me herinner is het grote plezier dat zwemmen geeft. Mijn vader vertelde me hoe hij heeft leren zwemmen. Hij kon alleen geen borstcrawl en met plezier zwom ik sneller naar de overkant dan hij. Wel herinner ik me dat hij de allermooiste, indrukwekkende manier van duiken had. Een stevige aanloop, ferme stap naar het uiteinde van de duikplank en dan een geweldige afzet, gevolgd door een flink zweefmoment. Onder water zwom hij nog enige slagen door en een flink stuk verder kwam hij boven om direct een krachtige straal water uit zijn mond te spuiten.

Zwemmen zorgt voor veel plezier. Bovendien draagt zwemmen bij aan een vitale samenleving. Daar sta ik voor. We hebben in deze visie ambities neergezet om zwemmen nog meer te benutten ten goede van de zwemveiligheid, vitaliteit en toegankelijkheid voor alle gebruikers uit Leusden en de regio. Als partner van het Sport- en Beweegakkoord en vanuit het Leefstijlakoord gaan we dat samen doen.

Ik ben trots op het zwembad. Het is een mooi en goed geoutilleerd gebouw dat veel te bieden heeft. Ik en mijn collega-wethouders hechten veel waarde aan het zwembad en we streven er dan ook naar om zwembad Octopus te behouden voor Leusdenaren. Maar ik vind het ook mooi als mensen vanuit de regio naar Leusden komen voor bijvoorbeeld kinderfeestjes, het warme doelgroepenbad of om gewoon lekker baantjes te trekken.

We weten allemaal dat het onderhouden van een zwembad veel geld kost. Soms hoor je wel eens dat zwembad Octopus te veel zou kosten. We gaan dat onderzoeken. Wat hebben we voor het zwembad over? Wat weeg je dan af? Deze vraag heeft mij doen besluiten een visie op zwemmen te formuleren. Het gaat in deze visie niet om de kosten, maar om het belang van zwemmen. Veel mensen hebben hierin met ons meegedacht. Bedankt daarvoor.

We hebben zin in zwemmen!

**Wim Vos, wethouder Sport
Leusden, 6 juli 2021**

Samenvatting

Zwemmen is een populaire manier om te bewegen

Het is voor veel mensen een manier om te ontspannen, plezier te beleven, om gezond te blijven en te revalideren. Om dat voor iedereen mogelijk te maken is zwemvaardigheid een voorwaarde. Kinderen leren al vroeg zwemmen. Maar lang niet alle kinderen in Leusden behalen het C-diploma, de norm voor zwemveiligheid. Swim Experience, ontstaan vanuit het wegvallen van het schoolzwemmen, is gericht op behoud en verbetering van de zwemvaardigheid. Het heeft een groot bereik onder de Leusdense kinderen en compenseert het gemis van een C-diploma. Om beter inzicht te krijgen in de zwemvaardigheid is er de Nationale Zwem Challenge 10). Deze wordt in Leusden niet afgenomen.

Zwemmen dient meerdere beleidsdoelen

Zwemmen geeft plezier en uitdaging tot presteren aan de vele bezoekers uit de eigen gemeente en regionaal. De aanwezigheid van een zwembad in Leusden geeft volop mogelijkheden om te zwemmen, waarbij ook de meerwaarde van deze manier van bewegen vol tot zijn recht komt.

De druk op het zwemwater is hoog

Dit geldt in het bijzonder voor het doelgroepenbad. Er is bij het beweegloket van Lariks behoefte aan meer vitaliteitsbevordering revalidatie geconstateerd, maar daar is geen ruimte meer voor.

Recreatief zwemmen is aantrekkelijk door de aanwezigheid van leuke voorzieningen. Daarin heeft Leusden veel meer te bieden dan omringende gemeenten. Dat is een positief gegeven. In Leusden wordt zwemmen ook beoefend als sport in verenigingsverband. Het is daarbij nog wel spannend of zwemsportliefhebbers na Corona de weg naar de zwemvereniging De Haaien weer weten te vinden.

Een stijgende lijn in het bezoekersaantal voor Corona

We moeten afwachten of het zwemmen in Leusden weer dezelfde omvang krijgt als daarvoor. Zeker omdat het recreatieve zwemmen een belangrijk aandeel is in het aanbod van zwemmogelijkheden. Er zijn kansen, maar ook knelpunten waar rekening mee gehouden moet worden. De sleutel voor verbetering ligt bij de exploitant en de gemeente samen met andere stakeholders. De vraag is of dit past binnen de huidige afspraken.

1. Inleiding

1. Aanleiding en doel

Al sinds jaren heeft Leusden een zwembad. De gemeente ziet dit als een basisvoorziening op het gebied van recreatie, sport en bewegen. Tegelijkertijd is het een zeer kostbare voorziening. De kosten van het zwembad drukken zwaar op de gemeentebegroting. De vraag die voorligt is of er andere vormen van exploiteren van het zwembad zijn die –beter- passen bij de financiële wensen en het belang dat de gemeente hecht aan zwemmen en het zwembad. Die vraag vormt de aanleiding van dit visiedocument. Immers, voor een goed antwoord op die vraag is een helder beeld nodig van de maatschappelijke waarde van zwemmen en het zwembad. Dit visiedocument is bedoeld om dat beeld helder te maken.

We kijken met een kritische bril naar zwemmen in het algemeen en zwembad Octopus in het bijzonder. We vragen ons af:

- Wat is de meerwaarde van zwemmen?
- Welke kansen en knelpunten zien we?
- Welke ambities heeft de gemeente?

1.2 Verantwoording

Deze visie is tot stand gekomen door literatuuronderzoek en gesprekken met verschillende partijen. Dat zijn: SRO (beheerders en directie), zwemvereniging De Haaien, Sport Naschoolse Opvang, SportXperience, buursportcoaches en Academas.

De visie van individuele gebruikers van het zwembad is verkregen uit gesprekken met de participatieraad en de

jeugdgemeenteraad. Daarnaast zijn de beleidsadviseurs over gezondheid, onderwijs, vastgoed, recreatie en preventie van de gemeente Leusden betrokken.

Ook maakten we gebruik van een onderzoek door Treem en Drijver en Partners 1) uit 2015 en beschikbare kennis en onderzoek over zwemmen in het algemeen. Het Mulier Instituut, een sociaalwetenschappelijk sportonderzoeksinstituut, heeft meegelezen en geadviseerd.

1.3 Opbouw van dit document

We starten dit visiedocument met de algemene trends en ontwikkelingen in het sporten. Over de meerwaarde van zwemmen en de beleidskaders leest u in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 gaan we in op de vraag in welke mate de gemeente Leusden in de huidige situatie profiteert van de meerwaarde van het zwemmen en het zwembad in Leusden. We beschrijven daarbij de kansen en de knelpunten. Op basis daarvan formuleren we in hoofdstuk 4 onze visie in de vorm van een missie en ambities. Hoofdstuk 5 is het sluitstuk met enkele slotopmerkingen en een korte doorkijk naar het vervolg.

In bijlage 1 staat de achtergrondinformatie over de huidige situatie van zwembad Octopus, waaronder de belevingsvorm, capaciteit, tarifiering en exploitatie. In bijlage 2 staan de geraadpleegde bronnen. De nummering komt overeen met de tekstverwijzingen.

2. Sport en bewegen en de meerwaarde van zwemmen

Dit hoofdstuk zet zwemmen in Leusden in de maatschappelijke context van landelijke trends, ontwikkelingen en (Leusdense) beleidskaders.

2.1 Trends en ontwikkelingen in sporten en zwemmen

We zoomen in op relevante landelijke trends:

- **Individueel sporten:** de laatste jaren is individueel sporten sterk in opkomst. Flexibiliteit in de tijdsbesteding is voor de gebruikers van groot belang. Zwemmen is goed individueel uit te oefenen. We zien daarom een toename in het banenzwemmen.
- **Vergrijzing:** net al veel andere gemeenten heeft Leusden te maken met vergrijzing van de bevolking. In 2030 heeft Leusden circa 31.300 inwoners en is 31% daar van 65 jaar of ouder. Hierbij is de bouw van 750 nieuwe eengezinswoningen tot 2025 inbegrepen. Ouderen zijn langer sportief actief dan voorheen 2). En zwemmen is bij uitstek een sport die goed door deze doelgroep kan worden beoefend.
- **Aandacht voor vitaliteit:** er is meer bewustwording van het belang van bewegen voor een gezond en vitaal leven. Zeker in de coronatijd nam deze bewustwording toe.
- **Aandacht voor gezond leven en bewegen blijft onverminderd groot:** de aandacht stijgt in de komende jaren. Dat betekent een positieve stimulans voor sport en bewegen. De 55-plussers blijken nu aanzienlijk vaker deel te nemen aan sportieve activiteiten dan in het verleden. De interesse van jongeren vanaf een jaar of 15 daarin blijft stabiel. Het Rijk heeft gezond leven en bewegen hoog op de agenda staan. Het zet extra in op

gezonde leefstijlinterventies (23 miljoen euro) met de impuls op bewegen (10 miljoen euro) vanuit het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl.

- **De individualisering:** de toenemende diversiteit en mobiliteit, de 24-uurseconomie en nieuwe vormen van communicatie zorgen ervoor dat maatschappelijke verbanden in dorpen 'losser' worden. Dat betekent dat sportactiviteiten steeds meer ongeorganiseerd en lang niet altijd in het 'eigen' dorp plaatsvinden. Dat biedt kansen voor individuele zwemactiviteiten, waarbij wordt opgemerkt dat senioren vaak behoefte hebben aan voorzieningen dichtbij huis.
- **Zwemlessen:** blijven een kerntaak van zwembaden. Aan deze activiteit stellen bezoekers echter steeds hogere eisen. Zoals aan de kwaliteit van de zweminstructeurs en de communicatie over de vorderingen van het kind. Daarnaast is zwemles van oudsher sterk aanbodgericht. Er zijn echter steeds meer zwembaden die sterker vraaggericht opereren. Dat betekent dat ze ook op zaterdag en zondag lessen aanbieden en/of in de vakantieperiode snelcursussen organiseren.
- **Aandacht voor zwemveiligheid:** in de zwembranche is de afgelopen jaren de focus verbreed. Er is naast de zwemvaardigheid meer aandacht voor zwemveiligheid ontstaan. Met zwemveiligheid wordt bedoeld: het veilig deelnemen aan de Nederlandse watercultuur 3) Zwemles is hier een belangrijk onderdeel van, maar juist ook het zwemmen na de zwemles en het aanbod van zwemactiviteiten voor specifieke leeftijdsgroepen. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft een subsidie van 1,2 miljoen euro toegekend voor de uitvoering van het Nationaal Plan Zwemveiligheid 2021 – 2024 4).

- **Aquasporten, seniorenactiviteiten en therapeutische doelgroepactiviteiten:** zijn in de afgelopen jaren in Nederland populair en blijven dat in de komende jaren. Kritische succesfactoren voor een aantrekkelijk aanbod zijn in algemene zin:
 - een hoge kwaliteit van de instructeurs;
 - een goede hygiëne;
 - persoonlijke aandacht;
 - de activiteit heeft niet alleen een sportieve, maar ook een sociale functie (vooral voor senioren van belang).

2.2. Beleidskaders

De gemeente Leusden kent geen vastgesteld sportbeleid. Sport en bewegen zijn verweven in het beleidskader over het sociaal domein en uitgewerkt in het Sport- en Bewegakkoord (zie beschrijving hieronder), het Vitaliteitsakkoord en de Inclusieagenda.

Beleidskader sociaal domein 2019-2022

De basis voor het beleidskader 'sociaal domein 2019 – 2022' is positieve gezondheid. In dit beleidskader staat: 'Positieve gezondheid gaat over het vermogen van mensen om met de lichamelijke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven om te gaan. En zoveel mogelijk de eigen regie te voeren over het leven.' Dit betekent dat mensen een gezonde leefstijl nastreven, bewegen of sporten, en meedoen in hun sociale omgeving of op de werkvloer.

Leusdens Sport- en Bewegakkoord

Samen met de sport- en beweegaanbieders, scholen, zorg- en welzijnsinstellingen sloot de gemeente Leusden in februari 2020 het 'Leusdens Sport- en bewegakkoord'. Het credo van dit akkoord is: "Sport geeft plezier, sport verenigt. Bewegen en sport kunnen bijdragen aan een gezonde bevolking en aan een samenleving die zich één voelt".

In het 'Leusdens Sport- en bewegakkoord' akkoord staan de gezamenlijke ambities van de betrokken partijen en de gemeente op het gebied van sport en bewegen. Het gaat om de thema's:

- Duurzame sportinfrastructuur
Met een duurzame infrastructuur wordt bewegen en

sporten in de buitenruimte in de gemeente Leusden optimaal gefaciliteerd en gestimuleerd. Leusdenaren worden in deze openbare ruimte maximaal uitgedaagd om te bewegen en te sporten.

- **Vitale aanbieders**
Leusdenaren sporten en bewegen bij vitale, ondernemende en toekomstbestendige sportverenigingen.
- **Inclusiviteit van sporten en bewegen**
Alle Leusdenaren kunnen met plezier sporten en bewegen, niemand uitgezonderd.
- **Van jongs af aan vaardig in bewegen**
Kinderen gaan meer en beter bewegen door versterking van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs en een breed aanbod in sport- en beweegactiviteiten.
- **Samenwerking, kennisdeling en zichtbaarheid**
De intensieve samenwerking en de kennisdeling tussen de betrokken partijen met de duidelijke zichtbaarheid van het gevarieerde beweeg- en sportaanbod, geven een versterking van de stimulerende, krachtige en positieve sportcultuur en – infrastructuur binnen de gemeente Leusden.

Leefstijlakkkoord

Naast het Sport- en Bewegakkoord (februari 2020) is een Leefstijlakkkoord (april 2021) gesloten door de gemeente Leusden en de aanbieders van zorg en welzijn en vrijwilligersorganisaties. De algemene ambitie van dit akkoord is:

"We streven naar vitaliteitsbeleid, waarin sporten & bewegen, gezondheid en ontmoeting met elkaar verbonden zijn. We gaan daarbij uit van het gedachtegoed van positieve gezondheid".

Inclusieagenda

De ambitie van de Inclusieagenda sluit aan het beleidskader sociaal domein 2019 – 2022. "We streven naar een inclusieve samenleving. Dat betekent dat alle inwoners mee kunnen doen."

Visie op recreatie en toerisme in Leusden

De gemeente streeft naar een grotere naamsbekendheid van Leusden op het gebied van recreatie en toerisme. Zij doet dat onder andere door de aanwezige mogelijkheden beter te benutten.

2.3. De meerwaarde van zwemmen

Wat is de meerwaarde van zwemmen, gelet op het beleid, de ambities, de kosten en de baten? Dat wordt duidelijk door de maatschappelijke kosten en de opbrengsten van het zwembad met elkaar te vergelijken. De jaarlijkse kosten in gemeente Leusden zijn bekend en bedragen 645.000 euro per jaar. Voor de maatschappelijke opbrengst ligt dat anders. Door de positieve effecten van het zwembad op de lokale gemeenschap in kaart te brengen, wordt de opbrengst wel duidelijk 5). Per onderwerp kan worden gesteld:

Gezondheid

Bewegen is gezond en draagt bij aan het welzijn van mensen. Bewegen leidt niet alleen tot minder ziekte en -kosten, maar ook tot minder ziekteverzuim en een hogere arbeidsproductiviteit. Gemeenten, werkgevers en verzekeraars hebben er dus belang bij dat de Nederlandse bevolking zoveel mogelijk gezond beweegt.

Zwemmen biedt meer. Dat komt onder andere door:

- Bij het zwemmen worden alle spieren gebruikt: het is een full body work-out;
- Zwemmen is relatief minder gevoelig voor blessures;
- Zwemmen geeft sneller gewichtsverlies als trainingen op het droge;
- De opwaartse druk van het water geeft een andere lichaamservaring. De belasting van het lichaam is lager en prettig voor mensen met een fysieke beperking;
- Zwemmen zorgt voor pijnvermindering, spierontspanning en psychische ontspanning.
- Zwemmen vergroot de weerbaarheid en ademcapaciteit.

Zwemmen wordt vanwege genoemde meerwaarde vaak ingezet in revalidatietrajecten. Uit wetenschappelijk onderzoek 6) blijkt dat iemand die tijdens het herstel van een ziekte zwemt, aanzienlijk sneller kan herstellen als iemand die niet zwemt. Bovendien blijkt sporten en

specifiek zwemmen heel erg goed te zijn voor de mentale, cognitieve en motorische ontwikkeling van kinderen.⁷⁾ Van bewegen wordt een kind niet alleen fitter, maar ook slimmer.

Veiligheid

Leren zwemmen hoort al generaties lang bij de opvoeding. De eerste verantwoordelijkheid voor de zwemvaardigheid van kinderen ligt bij de ouders. Omdat ouders bijna allemaal zelf ook op zwemles zijn geweest, weten ze de verschillende aanbieders gemakkelijk te vinden. Voor mensen die niet zijn opgegroeid met de zwemlestraditie is het echter minder vanzelfsprekend om kinderen op zwemles te doen. Dan is schoolzwemmen, buitenschoolse opvang of een vangnetconstructie een alternatief. Het bijbrengen van zwemvaardigheid is een voorwaarde voor veilig verblijven rond, in en op het water. Voor het plezier in recreatief zwemmen, de stap naar wedstrijdswemmen en voor enkelen zelfs de topsport.

Zwemles geven is voor de meeste baden een groot deel van de programmering. Het aantal verdrinkingsdoden dat jaarlijks te betreuren valt, wordt daarmee beperkt. Door het aanbieden van particuliere zwemlessen of schoolzwemmen dragen zwembaden bij tot de veiligheid.

Sociale samenhang

Een samenleving waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen, functioneert beter. Plekken waar mensen elkaar ontmoeten zijn daarom van groot belang. Een zwembad is zo'n ontmoetingsplek. Voor veel ouderen is de koffie na het zwemmen minstens zo belangrijk als het zwemmen zelf. Veel inwoners hebben een positieve associatie met een zwembad. Ze hebben er fijne herinneringen aan van ontmoetingen, feestjes en plezier. Daarom is er in gemeenten waar het zwembad noodgedwongen moet verdwijnen, vaak veel en fel protest uit de samenleving.

3. Meerwaarde van zwemmen in Leusden

In dit hoofdstuk zoomen we in op de meerwaarde van zwemmen in Leusden. We bekijken de aard en bezoekersaantallen. We signaleren kansen en knelpunten. Om te beginnen met de bezoekers in het algemeen: hoeveel mensen zwemmen in de Octopus, waar komen zij vandaan en wat zoeken zij daar precies?

3.1 Bezoekersaantallen

De bezoekersaantallen van zwembad Octopus laten de laatste jaren een stijgende lijn zien (het coronajaar uitgezonderd).

2017	2018	2019	2020
239.460	217.759	274.200	127.557

Inzicht in waar de bezoekers precies voor komen, zegt iets over de behoefte en het aanbod. Ongeveer 50% van het totaal aantal bezoekers komt voor recreatieve activiteiten, zoals recreatief zwemmen en banenzwemmen. Ongeveer 40% komt voor doelgroep-activiteiten of zwemlessen. Het overige deel komt voor de zwemsport (7%) en het schoolzwemmen (2%).

De 25-44 jarigen maken, met hun kinderen, het meest gebruik van de recreatieve faciliteiten van het zwembad (8). De leeftijdsgroep 65+ neemt (tot 2050) toe in Leusden. Deze groep doet vooral veel aan doelgroepactiviteiten en banenzwemmen.

	Ouder en kindzwemmen en voorbereiding op zwemles	zwemles	Recreatief zwemmen	Swim Experience	discozwemmen	Banen zwemmen en aquasport	Ladies Night	Zwemles voor volwassenen /MBvO
0-14 jaar	X	X	X	X	X			
15-24 jaar			X			X	X	
25-44 jaar			X			X	X	X
45-64 jaar			X			X	X	X
>65 jaar			X			X		X

De bevolkingsontwikkeling van Leusden laat een stijging van het inwonertal zien. De huidige prognoses geven aan dat het aantal kinderen en jongeren echter niet stijgt.

3.2 De herkomst van de bezoekers

De meeste bezoekers kiezen een voor een zwembad op basis van de afstand en de faciliteiten. De abonnement-gegevens laten zien dat het grootste deel van de abonneementhouders bestaat uit Leusdenaren: 60% van de recreatieve zwemmers; 55% van de doelgroep zwemmers; 70% van de deelnemers aan de ouderenzwemles; 84% van de zwemmers met een beperking.

Van de ouderen die deelnemen aan de ouderenzwemles, komt 20% uit Woudenberg. Veel van de overige gebruikers van de Zwembad Octopus komen uit Amersfoort. We vermoeden dat bezoekers uit Amersfoort hier vaker een los kaartje kopen, waardoor hun aandeel in het totaal wellicht groter is dan bij de abonnementen.

Conclusie: Het zwembad wordt door veel Leusdenaren bezocht en voorziet in een behoefte. Mensen uit de regio zwemmen ook in Zwembad Octopus. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Sinds 2018 is zwembad Liendert in Amersfoort gesloten en is het Sportfondsenbad in vervangen door een nieuw zwembad (Amerena) met minder recreatieve faciliteiten.
- Onderzoeksbureau Synarchis stelt in december 2020 dat er in Amersfoort behoefte is aan meer 'zwemwater'. Die behoefte stijgt met de groei van de Amersfoortse bevolking (van 157.000 met - naar verwachting - zo'n 170.000 inwoners in 2035).

- Het blijkt dat Zwembad Amerena beperkt beschikbaar is voor wie spontaan even langs wil komen voor vertier of baantjes trekken.
- Zwembad Octopus biedt veel mogelijkheden voor recreatief zwemmen. Het is het enige zwembad in de regio met faciliteiten als een 60 meter glijbaan, whirlpool, fonteinen en bubbelbanken. Dat trekt veel mensen uit de omgeving. Soest en Zeist zijn de dichtstbijzijnde gemeenten met een zwembad met een vergelijkbaar aanbod.

Als gemeente staan we open voor een bereik buiten de gemeentegrenzen voor Zwembad Octopus. Omdat de economische exploitatie van een zwembad uitsluitend gericht op de lokale samenleving gewoonweg niet haalbaar is. Bezoekers van 'buiten' zorgen logischerwijs voor meer opbrengsten.

3.3. Zwemmen in al haar facetten, kansen en knelpunten

3.3.1 Leszwemmen

We zien in Nederland een stijging in het behalen van de zwemdiploma's A, B en C. Zowel onder de 6-10-jarigen als ook in de oudere leeftijdsgroep 9). Sinds 2017 is het behalen van het zwemdiploma C de norm, ingesteld door de Nationale Raad Zwemveiligheid (NRZ). Zwemdiploma's A en B zijn de tussenstappen voor zwemdiploma C. Kinderen met het C-diploma kunnen veilig zwemmen in een zwembad met attracties en buitenwater zonder stroming of grote golfslag.

Behaalde zwemdiploma's in Leusden		
	2018	2019
A	507	570
B	407	543
C	72	35
totaal	1006	1148

We constateren dat een relatief kleine groep doorgaat voor het zwemdiploma C. Landelijk ligt dat percentage tussen de 20-25%. In Leusden weten we niet precies hoe hoog het percentage is, omdat hier ook kinderen uit de regio zwemles volgen. Het percentage ligt in ieder geval ver onder 20%. Wij vermoeden 3 mogelijke oorzaken:

- Bij zwembad Octopus is het C-diploma een aparte keuze Er is een lespakket voor zwemdiploma's A en B. Volgens de exploitant is de behoefte om het C-diploma te halen in Leusden laag. Er zijn dan waarschijnlijk andere prioriteiten, zoals sport en muziek.
- Uitval vanwege de kosten Het lespakket voor de zwemdiploma's A en B kost 825 euro. Voor het C-diploma is dat 138 euro. Voor sommigen is dit financieel (te) zwaar.
- Wachtlijsten voor zwemles Er is de laatste jaren een wachtlijst voor zwemles. De coronacrisis heeft die nog eens extra verlengd. Daarbij is de capaciteit van het zwembad beperkt. Daarom heeft SRO het aanbod recent uitgebreid met zwemles in de vakanties. En op zondagochtend kunnen ouders nu ook oefenen met hun kinderen tijdens het recreatief zwemmen.

Swim Experience

Sinds het vervallen van het schoolzwemmen door bezuinigingen in 2016 biedt de SRO in samenwerking met bedrijfssponsors Swim Experience aan. Deze activiteit leert kinderen omgaan met alle facetten in en om het (buiten)water. Het is een groot succes en ieder jaar doen zo'n 1300 - 1350 leerlingen mee. De leerlingen volgen 4 lessen per jaar. Volgens de exploitant is de meerwaarde van Swim Experience ten opzichte van het C-diploma hoog. Het C-diploma wordt in 10 lessen gehaald en er is geen 'onderhoud' van de vaardigheden. Swim Experience is meer praktisch gericht op voorkomende situaties in open water en de kinderen volgen de lessen gedurende 3 jaar. In 2019 is opnieuw sponsoring voor de jaren 2020 t/m 2022 geregeld. Ondanks sponsoring legt de exploitant jaarlijks toe op de kosten. Door de curriculumherziening onderwijs 10) krijgt het bewegingsonderwijs op de scholen meer aandacht en een kwaliteitsslag. Zwemmen (zoals Swim Experience) kan binnen het bewegingsonderwijs gezien worden als zogenoemde 'natte gymles'. Het vervoer is hierbij wel een punt van aandacht.

Zwemles voor kinderen met een beperking

Zwembad Octopus biedt zwemles voor kinderen met een beperking. In veel gevallen gaat het leren zwemmen (nog) niet in de reguliere les. Kinderen met een beperking hebben namelijk een andere leerroute, leerstrategie of simpelweg beperktere lichamelijke of verstandelijke mogelijkheden. Hierdoor is het aangeboden reguliere zwemonderwijs voor hen niet altijd passend 11).

Kansen en knelpunten zwemveiligheid

Om de zwemveiligheid te bevorderen is het zinvol om te onderzoeken:

- Biedt het nieuwe curriculum voor bewegingsonderwijs kansen om nieuwe vormen van zwemmen (zoals Swim Experience) in het bewegingsonderwijs te integreren? En is dat kostendekkend?
- Biedt het nieuwe curriculum de mogelijkheid om scholen explicieter een signaalfunctie te geven? Om zowel kinderen met een bewegingsachterstand als kinderen zonder zwemdiploma op te sporen? En hier interventies op in te zetten?
- Is het mogelijk om zwemles uit te breiden vanuit de buitenschoolse opvang (SNO en SKA bieden dit al aan)?
- Geeft het afnemen van de Nationale ZwemChallenge 12) meer inzicht in de ontwikkeling in de zwemveiligheid?
- Geeft het aanwenden van Rijksregelingen - voor de gezonde leefstijlinterventie en de impuls op bewegen (zie 2.1) - en het Nationaal Plan Zwemveiligheid mogelijkheden om de wachtlijsten voor zwemles te verkleinen of de kosten te financieren van Swim Experience?

We zien de volgende knelpunten bij het bevorderen van de zwemveiligheid:

- De capaciteit van het zwembad in de na-schoolse uren is beperkt.
- De kosten van de Swim Experience zijn niet dekkend.
- Wie betaalt de kosten van vervoer van leerlingen naar en van het zwembad?

Specifieke doelgroepen

Mensen met een beperking

Wekelijks gebruiken 262 mensen met een beperking het doelgroepenbad. Zoals bij 3.3.1. genoemd zijn er speciale zwemlessen voor kinderen met een beperking. De zweminstructeurs zijn hiervoor specifiek opgeleid. Voor de programmering heeft SRO onder meer contact met de Duwgroep.

Voor gebruikers met een beperking is zwembad Octopus over het algemeen goed toegankelijk. Voor visueel beperkte mensen is het parkeerterrein niet optimaal verlicht. Er is een kleedkamer voor mensen in een rolstoel, een invalidentoilet en ruime kleedkamers. Het doelgroepenbad heeft extra warm water, een verstelbare bodem en een lift. De lift voldoet echter niet voor iedereen. Iemand met een geamputeerd been vertelde:

“Ik zwem elke dag, maar ga naar de Amerena. Als de lift in de Octopus niet zo beweeglijk zou zijn, zou ik naar de Octopus gaan. Een goede lift kost 10.000 euro”.

Voor sociaal recreatief vervoer naar het zwembad kunnen gebruikers een indicatie voor de regiotaxi krijgen. De eigen bijdrage is 1 euro per zone (de gemeente legt 5 euro bij). Een (sport-)rolstoel of ander materiaal kan mee. Ook kunnen zij gebruik maken van ANWB Automaatje. Het zwembad is goed bereikbaar en heeft goede parkeermogelijkheden.

We weten niet hoeveel mensen met een beperking gebruikmaken van het zwembad. Dat komt omdat we niet weten hoeveel mensen met een beperking er in Leusden wonen.

Mensen met chronische aandoeningen en revalidanten

Een groep van circa 25 mensen zwemt op therapeutische basis. Hydrotherapie wordt vaak voorgeschreven door specialiste of huisartsen aan mensen met reumatische klachten, zoals fibromyalgie of reumatische artritis. Ook voor andere auto-immuunziekten is hydrotherapie zeer geschikt. Een fysiotherapeut verzorgt de lessen. Zwemvereniging De Haaien, waar deze groep aan gekoppeld is, werkt hierin samen met Academas (fysiotherapeutische zorg en training) en is gevestigd naast het zwembad. Ook deze groep gebruikt het doelgroepenbad. Vanuit het beweegloket ligt er bovendien een wens om het bad te gebruiken voor COPD-patiënten en revalidanten van Covid 19.

Ouders met jonge kinderen

Het ouder en kind zwemmen is populair en gebeurt in het doelgroepenbad. Het is belangrijk dat de baby en peuter zich vrij leert bewegen in het water.

“Ik deed met mijn dochter en kleinkind uit Amersfoort vaak mee aan ouder-kindzwemmen bij Zwembad Octopus. Echt top!”

Senioren

Onder de titel “Meer Bewegen voor Ouderen” is er een groep van 318 senioren die wekelijks zwemles heeft. Deze activiteit draagt ook bij aan ontmoeting en onderlinge verbondenheid. Het kopje koffie na de les is daarom minstens zo belangrijk. Daarvoor is een aparte plek gereserveerd en zijn er 14 vrijwilligers actief, naast het lesgevend personeel.

“Mijn moeder heeft heel veel gezwommen. Het was voor haar echt een uitje”.

Mensen met een lage sociaal economische status (SES)

Uit onderzoek van het Mulier Instituut blijkt dat naast leeftijd, geslacht en opleiding ook sociaal economische status (SES) van invloed is op de zwemdeelname (13). Voor mensen met een lage SES kan zwemles of de kosten van een toegangkaartje een drempel zijn om te gaan zwemmen. Voor kinderen uit een gezin met een minimuminkomen is het zwembad belangrijk, zeker in de zomer als zij niet op vakantie kunnen. Het Jeugdfonds Sport en Cultuur neemt voor kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen de financiële drempels weg om te zwemmen. Zij startten de campagne Elk Kind Kan om hier meer bekendheid aan te geven. Daarnaast heeft Leusden het Jeugdfonds De Boom die in 2019 wel 14 zwemlespakketten toekende. Voor 1 kind is er een 12-badenkaart betaald.

“Verhogen van de toegangsprijs zal veel mensen met een uitkering tegenhouden om te gaan zwemmen”

Kansen en knelpunten voor specifieke doelgroepen

Om het zwemmen voor specifieke doelgroepen te bevorderen is het zinvol te onderzoeken:

- Welke beschikbare subsidies, fondsen en sponsoring zijn er om doelgroepactiviteiten te bekostigen en de lift te verbeteren?
- Is het mogelijk dat gezinskaarten tegen een gereduceerde toegangsprijs of een Leusdenpas (een kortingskaart voor mensen met een laag inkomen of uitkering) mogelijk zijn om zwemmen toegankelijk te maken voor mensen met een lage SES?

We zien de volgende knelpunten:

- Er is veel druk op het doelgroepenbad.
- De mensen met een lage SES zijn moeilijk op te sporen; zij moeten zich op eigen initiatief melden.

3.3.2. Recreatief zwemmen

Zwembad Octopus wordt getypeerd als een recreatief zwembad. De programmering is vooral gericht op recre-

atie. In 2017 is het gerenoveerd om het zwembad aantrekkelijker en duurzamer te maken. Zo is er een nieuwe glijbaantoren geplaatst en een geïsoleerde glijbaan aangelegd. In het recreatiebad zijn multimedia-effecten en boven- en onderwaterverlichting aangelegd. Zwembad Octopus heeft goede faciliteiten voor jong en oud. Terwijl de jongere de glijbaan afglijdt, kan de oudere zwemmer banen zwemmen. Het kan allebei en tegelijkertijd. Zwembad Octopus is een sterk merk en kent (tot aan de Coronacrisis) een goede omzet, grotendeels dankzij de recreatiemogelijkheden.

In de visie op recreatie en toerisme in Leusden staat: “Er is een groeiende behoefte naar accommodaties op het gebied van gezondheid, welzijn en vakanties” en “We willen Leusden meer “naam” geven, meer als merk gaan ‘branden’ en de aanwezige mogelijkheden beter benutten”.

Vrijtijdsbesteding wordt belangrijker en zwemmen is een onderdeel daarvan. Denk aan arrangementen waarin bezoek aan het zwembad is opgenomen. Leusden heeft geen buitenbad waardoor het aantal bezoeken in de zomer wat lager is. Voorheen maakte de YMCA gebruik van het zwembad tijdens de zomerkampen. De zomerkampen zijn nu elders waarmee het zwembad een grote gebruiker heeft verloren.

Wij vinden recreatief zwemmen met name belangrijk voor kinderen. Vinden zij het zwemmen leuk, dan doen zij dat regelmatig en dat draagt bij aan hun zwemvaardigheid en een goede beweegcarrière. Uit een klein onderzoek onder kinderen in Leusden blijkt dat zij het zwembad over het algemeen heel leuk vinden. De glijbaan is favoriet. Meerdere kinderen geven wel aan een buitenbad te missen. Andere verbeterpunten die zij aangeven zijn: Een wildwaterbaan wordt gemist, meer glijbanen en duikplanken (vaker uitklappen); kinderglijbaan erbij, peuterbadje wat leuker maken en wat meer speeldingen in het water.

Een goede en gezellige horecafunctie vindt zowel jong en oud(-er) belangrijk.

Kansen en knelpunten voor recreatief gebruik

Om de aantrekkingskracht voor recreatief gebruik te vergroten, is het zinvol te onderzoeken:

- Uitbreiding van het wellness-aanbod in Zwembad Octopus.
- Profilering van het zwembad op het nieuwe online platform van de VVV Leusden.
- Mogelijkheden om de buitenruimte nog meer bij de binnenruimte te betrekken, waardoor het zwembad ook in de zomer aantrekkelijker wordt. Ook in de samenwerking met Academas, LTV Lockhorst en andere sportverenigingen kan de buitenruimte beter worden benut.

Drijver en Partners deden hiervoor al in 2015 aanbevelingen (1). Zo kwamen zij met een voorstel voor het maken van een ontmoetingsfunctie door alle aanbieders in de sportstrook en met gebruik van elkaars faciliteiten.

We zien de volgende knelpunten bij recreatief zwemmen:

- Recreatie als speerpunt is sterk, maar maakt tegelijkertijd ook kwetsbaar. In de Coronacrisis is Zwembad Octopus daarom harder geraakt dan andere zwembaden. Het recreatiebad is belangrijk voor ontmoeting en plezier maar ook voor de omzet. Dit is een belangrijk gegeven in de afwegingen over de programmering.
- De buitenruimte aantrekkelijker maken en meer met binnen verbinden, vraagt om creatieve oplossingen en het zoeken naar (financiële) mogelijkheden.

3.3.3 Sport zwemmen

Het percentage van de mensen dat wekelijks sport in Leusden is hoger (58%) dan het landelijk gemiddelde (51,3%). 31,8 % is lid van een vereniging (gemiddeld in Nederland is dat 25%). De gemeente vindt het belangrijk dat zwemmen als sportbeoefening en in competitie behouden blijft. Ook voor talentontwikkeling vinden wij een zwemsportvereniging in de eigen gemeente belangrijk. Zowel als breedtesport als voor een laagdrempelige opstap naar topsport.

Er is één zwemvereniging in Leusden: De Haaien. De Haaien heeft circa 170 leden. Zij organiseert zwemwedstrijden en de zwemvierdaagse. Kinderen met talent en ambitie worden begeleid naar de zwemvereniging (ZPC) in Amersfoort. De zwemclub combineert zwemplezier met verenigingsactiviteiten buiten het zwembad. De gemeente steunt de vereniging met een tegemoetkoming in de huur van het zwembad. De vereniging beschikt sinds 2020 over een eigen clubhuis in het zwembad. Het bestuur hoopt dat dat een

positieve invloed heeft op het ledenaantal. Want sinds Corona ziet de zwemvereniging haar ledental dalen, omdat veel kinderen in deze tijd kiezen voor een buitensport. De Haaien geven daarom demonstraties bij de zwemdiploma uitreikingen om kinderen voor zwemmen en de club te interesseren.

Naast de Haaien huurt duikschool ABC Diving een uur per week zwembad in de Octopus. Ook dit is een club waarbij gezelligheid en het drankje aan de bar belangrijk zijn.

Kansen en knelpunten voor het sport zwemmen

Om het sport zwemmen te bevorderen is het zinvol om te onderzoeken:

- Een intensievere samenwerking tussen de zwemvereniging De Haaien en ZPC Amersfoort.

We zien het volgende knelpunt bij sport zwemmen:

- Door Corona kiezen steeds meer kinderen voor een buitensport in plaats van zwemmen. Het is de vraag of het binnensporten zich herstelt na Corona en het ledental van De Haaien weer groeit.

4. Missie en ambities

4.1 Missie

De gemeente wil sport en bewegen aantrekkelijk houden en stimuleren, met zwemmen in het bijzonder. Want zwemmen levert een belangrijke bijdrage aan de beleidsdoelen, zoals positieve gezondheid (vitaliteit en gezonde leefstijl), zwemveiligheid, sociale samenhang en het plezier in sport in de gemeente.

De gemeente, als partner van het Sport- en Bewegakkoord, streeft naar sporten en bewegen voor iedereen in Leusden in een duurzame sportinfrastructuur door vitale aanbieders. En dat de inwoners in de gemeente Leusden de faciliteiten die het zwembad biedt, ook na herstel van de Coronacrisis, kunnen gebruiken. De regio is welkom om hiervan mee te genieten.

De gemeente heeft voor het zwemmen in Leusden de volgende ambities:

4.2 Ambities

De ambities komen voort uit de beschreven kansen en knelpunten in hoofdstuk 3:

1. Verhoogde zwemveiligheid van Leusdense inwoners.
 - We bespreken met het onderwijs de mogelijkheden voor de "natte gymles" vanuit het Nieuwe Curriculum.
 - Tegelijkertijd onderzoeken we de Rijksregelingen en het Nationaal Plan Zwemveiligheid voor financiering van Swim Experience.
 - We gaan in gesprek met de exploitant over het afnemen van de Nationale ZwemChallenge om inzicht te krijgen

in de ontwikkeling van de zwemvaardigheid van de kinderen.

- We zetten ons in voor een betere signalering van armoede als reden om geen zwemlespakket af te nemen. We verwijzen naar St. Jeugdfonds de Boom om een bestoel van lespakketten aan te vragen.

2. Optimale borging van de doelen vanuit het sociaal domein, (w.o. vitaliteit, positieve gezondheid) in de programmering.

We maken afspraken met de exploitant over hoe de programmering tot stand komt en voor welke periode om flexibiliteit te behouden en ruimte voor nieuwe behoeften en ontwikkelingen.

3. Verbeterde toegankelijkheid van het zwembad voor alle doelgroepen.

We onderzoeken de vragen, behoeften en mogelijkheden. Bijvoorbeeld de opmerkingen van gebruikers over de lift, verlichting en de toegangskaarten.

4. Versterking van de positie en functionaliteit van het zwembad door samenwerking met Leisure-aanbieders en aanpalende aanbieders op het sportpark.

We onderzoeken de interesse uit de Leisure Branche en de eventuele mogelijkheden van het maken van combinaties en leggen verbanden tussen de aanpalende aanbieders op het sportpark om de buitenruimten beter te benutten.

5. Tot slot

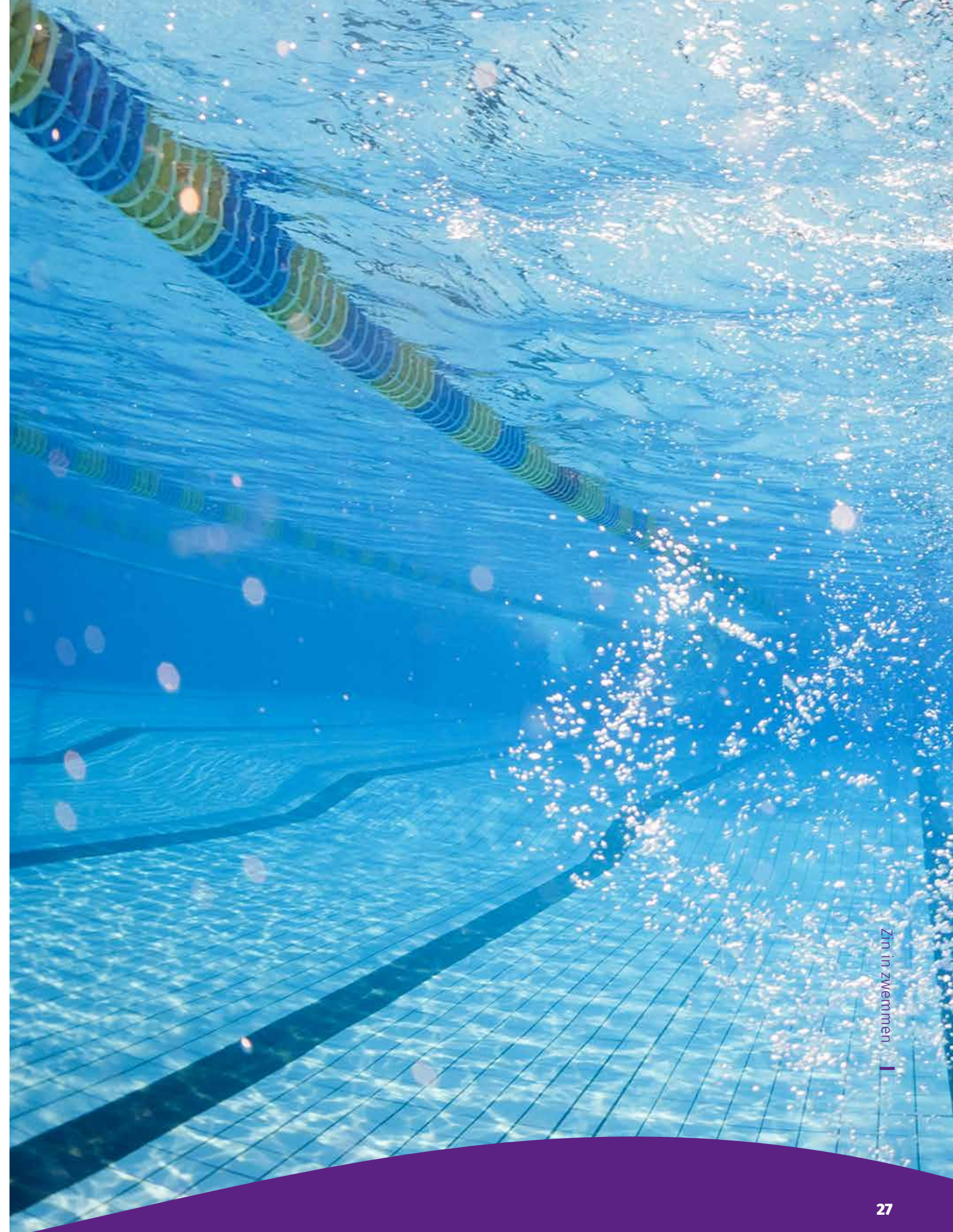
Deze visie geeft een kijk op zwemmen in de context van sport en bewegen in het sociaal domein. Zwemmen zien we als een doel én als een middel, omdat zwemmen helpt doelen uit het sociaal domein te realiseren. We hechten veel waarde aan (de mogelijkheid van –overdekt-) zwemmen in Leusden. We zien wel degelijk “zin in zwemmen”.

Zwembad Octopus maakt zwemmen in Leusden mogelijk

Veel inwoners en bezoekers uit de regio weten het zwembad te vinden. Tegelijkertijd hebben we te maken met een gebouw dat regelmatig onderhoud vraagt en aantrekkelijk moet blijven. Dat kost de gemeente veel geld.

Basis voor exploitatieonderzoek

Deze visie gaat uit van behoud van het zwembad. De vraag is echter of de gemeente bereid is de kosten van het zwembad te blijven betalen. Een exploitatieonderzoek, dat dit najaar start en begin 2022 moet zijn afgerond, moet dan ook de vraag beantwoorden welke exploitatievorm financieel en beleidsmatig de gemeente het beste past. Daarbij moeten zaken als invloed op de programmering, de tariefstelling en het vaststellen van de jaarlijkse begroting door de gemeente, worden meegenomen. Met deze visie is een basis voor dit onderzoek neergelegd.

Bijlage 1. Huidige situatie van zwembad Octopus

1. Beheervorm

De exploitatie van het zwembad is in handen van de Sport, Recreatie en Onderwijsvoorzieningen (SRO). De SRO staat voor "Duurzaam Beheer en Onderhoud binnen het afgesproken budget. Exploitatie en Facilitaire Diensten voor een optimaal maatschappelijk rendement. Sportstimulering voor vitale mensen in een vitale samenleving".

In de overeenkomst met de gemeente is de volgende opdracht vastgelegd: "De SRO heeft de verantwoordelijkheid voor een goede exploitatie van het zwembad. SRO geeft de exploitatie van de accommodatie op slagvaardige en marktgerichte wijze gestalte, rekening houdend met de maatschappelijke functies van de accommodatie in termen van een klant- en servicegerichte aanpak, aantrekkelijk aanbod, laagdrempelige tarieven, beschikbaarheid voor doelgroepen en doelmatige besteding van maatschappelijke middelen.

De duur van de exploitatie-overeenkomst is gelijk aan de duur van de huurovereenkomst die is afgesloten tussen de gemeente en SRO. Deze is voor de duur van 20 jaar met ingang van 1 januari 2010 en eindigt op 31 december 2029. Voortijdige ontbinding van de overeenkomst kan alleen met instemming van zowel de exploitant als de gemeente. In 2022 vindt er een tussentijdse evaluatie van de exploitatie plaats.

2. Kwaliteit en veiligheid

Met het Keurmerk Veilig & Schoon geeft de zwembadbranche gehoor aan wensen en eisen die klanten, eigenaren, zwembadmanagement en overheden stellen aan zwembaden.

De SRO desinfecteert het zwembadwater door zoutelektrolyse. Dit betekent dat er geen chloor aan het water wordt toegevoegd, maar dat er een chloorverbinding tot stand

gebracht door zoutelektrolyse. Mensen met onder andere ademhalings- en huidproblemen hebben hier baat bij.

Samen met de andere zwembaden in de regio deelt de SRO de gedragscode Vrolijk en Veilig, opgesteld samen met de politie regio Utrecht. Ongeveer 3 tot 5 keer per jaar doet zich een incident voor met ongewenst gedrag. Het gaat daarbij om agressief gedrag tegen de medewerkers en/of ongewenst gedrag tegen medebezoekers. Ongeveer 3 keer per jaar wordt de politie daarbij ingeschakeld.

3. Capaciteit

Het zwembad beschikt over de volgende baden:

- een wedstrijdbad van 25 x 15 meter (375 m²) met twee duikplanken, een diepte van 2,00 tot 3,50 meter met een gedeeltelijk beweegbare bodem van 9 x 15 meter;
 - een recreatiebad van circa 300 m² inclusief een uit zwemgedeelte (circa 25 m²), een gemiddelde waterdiepte van 1,37 meter;
 - een doelgroepenbad van 15 x 9 meter (135 m²) met een volledig beweegbare bodem, een zogenoemde luie trap en een zwembadlift. De watertemperatuur is 32,5 graden;
 - een peuter-/kleuterbad van circa 50 m² met een diepte van 0,30 tot 0,40 meter;
 - een whirlpool;
 - een buitenterrein met twee kleine peuterbadjes;
- In het zwembad is een horecavoorziening (uitgebaat door de zwembadexploitant SRO Leusden). Het zwembad beschikt in totaal over 810 m² overdekt zwembadwater en 50 m² buiten. De kinderbadjes worden al enige tijd niet meer gebruikt vanwege te weinig belangstelling. De exploitant wil hier graag met de aanpalende sportfysio Academas plannen voor ontwikkelen om dit terrein beter te benutten.

We vergelijken het aantal vierkante meters met 3 gemeenten met ongeveer hetzelfde aantal inwoners.

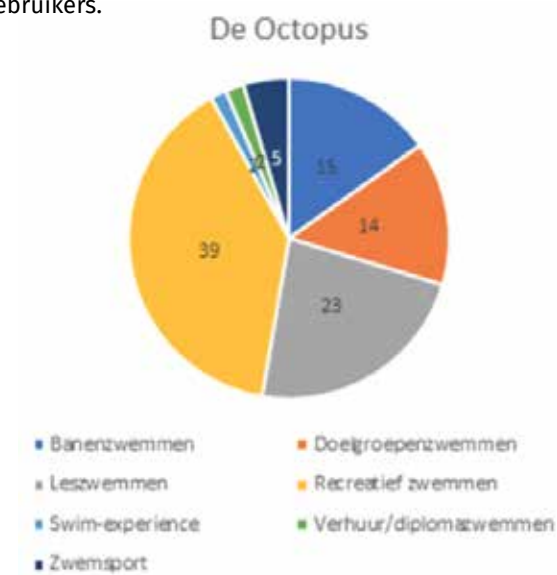
	Leusden 30.030	Culemborg 28.555	Winterswijk 28.903	Oldenzaal 31.840
Oppervlakte (m²) zwembad per 100 inwoners				
Recreatieve activiteiten	2,7	1,8	1,8	2,3
Zwemsport en banenzwemmen	1,2	1,8	1,3	1,2

Bron: Database Sportaanbod, Mulier Instituut, 2021.

Het recreatieve karakter van zwembad Octopus is in deze vergelijking duidelijk te zien.

4. Programmering

De onderstaande tabel laat zien hoe de programmering van de Octopus is verdeeld over verschillende vormen van zwemmen voor verschillende doelgroepen. De programmering wordt bepaald door de mogelijkheden die de verschillende baden bieden en de behoefte van de gebruikers.

De SRO kan op basis van de situatie op peildatum 1-1-2010 uitschrijven en invulling geven aan de programmering van de accommodatie. De gebruikers moeten wel worden geconsulteerd. Bij de programmering is maximale openstelling en maximaal gebruik het uitgangspunt. Er is nog een klein beetje ruimte voor een nieuw aanbod in het wedstrijd- en recreatiebad op de maandag en dinsdag. Gebruikers en samenwerkpartners, zoals de buurtsportcoaches, zien graag meer flexibiliteit in het programma om beter te voldoen aan de behoeften.

5. Tarifiering

De tarieven zijn vastgesteld in de exploitatieovereenkomst 14). De basis voor de tarieven is de peildatum 1 januari 2010. Als SRO nieuwe activiteiten ontwikkelt, mag zij zelf de tarieven vaststellen. Een los kaartje kost € 5,80 (conform het landelijk gemiddelde).

6. Personeel

Er zijn 24 medewerkers met vaste uren en 19 oproepkrachten (met een 0-uur contract, maar wel in dienst van SRO), samen 43 vaste medewerkers.

De SRO biedt regelmatig plaats voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. En stageplaatsen voor een MBO facilitaire opleiding, Sport en Bewegen en voor een deelnemer van Downtown Leusden (een organisatie die mensen met een beperking verbindt met het bedrijfsleven, gericht op een inclusieve samenleving).

7. Klanttevredenheid

Op basis van een eigen inventarisatie door de SRO is de klanttevredenheid onder de gebruikers van het zwembad hoog. In 2018 werd de klanttevredenheid gewaardeerd met een 7,9, in 2019 met een 7,8 en in 2020 met een 7,9. Huurders waardeerden volgens de SRO de tevredenheid in 2019 met een 7,0 en in 2020 met een 8,5. Zwemvereniging De Haaien geeft aan dat de samenwerking heel goed is.

8. Exploitatie SRO Leusden BV

De resultaten van de afgelopen jaren fluctueren. Het resultaat van 2019 was heel hoog. Voor 2020 en 2021 is het resultaat naar verwachting nul, als gevolg van de coronacrisis en met de hulp van de Rijksoverheid. Winstuitkering aan de aandeelhouders is alleen mogelijk als de Algemene Reserve meer is dan 100.000 euro. Tot nu toe is dat nog niet voorgekomen.

	2015	2016	2017	2018	2019
omzet	1.503.630	1.410.285	1.451.559	1.555.000	1.993.000
resultaat	34.248	-2.131	-8.511	1000	70.447

De exploitatie is bemoeilijkt door de bezuiniging op het schoolzwemmen, het wegvallen van de huurder YMCA en Bodychallenge. Daarbij geven nieuwe toezichtseisen hogere kosten door de inzet van meer personeel.

9. Begroting gemeente Leusden

Het zwembad kost de gemeente jaarlijks 645.000 euro vooral door de kosten voor groot onderhoud, afschrijvingslasten, de exploitatiebijdrage aan SRO en algemene eigenaarslasten. Met 274.000 bezoekers in een jaar betaalt de gemeente dus 2,35 euro per bezoeker per jaar. Met 30.000 inwoners is dat 21,50 euro per inwoner per jaar.

10. Duurzaamheid

Zwembaden zijn over het algemeen energie-intensieve voorzieningen. Hieronder is de verdeling van de milieu-belasting van een gemiddeld zwembad weergegeven. Met het energiegebruik van de Zwembad Octopus door de jaren heen. Bij de renovatie van het zwembad in 2017 is een bedrag van 450.000 euro geïnvesteerd in duurzaamheid, door onder meer een warmtepomp, ventilatie, filters en optimalisering van de regeltechniek.

Besparing na renovatie

Energieverbruik	2011-2017	2018-2019	Verskil na renovatie
Elektriciteit [kWh/jaar]	830.533	703.645	-15%
Gas [m3/jaar]	294.888	220.492	-25%
Gasverbruik m3/graaddag*	108	83	-23%
Water [m3/jaar]	26.982	17.654	-35%

*) Het gasverbruik is gecorrigeerd op weersinvloed met de methode van graaddagen

Bijlage 2. Geraadpleegde bronnen

1. "Zwemmen in Leusden"
Rapportage gemeente Leusden, Drijver en Partners, maart 2015
2. Artikel Mulierinstituut
<https://www.mulierinstituut.nl/publicaties/24428/deelname-aan-sport-en-bewegen-door-ouderen/#:~:text=De%20belangrijkste%20bevindingen%20zijn%3A,18%2D%20tot%2055%2Djarigen.>
3. Artikel Kennisbank Sport en Bewegen
<https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=9771&m=1573816694&action=file.download>
4. Nationaal Plan Zwemveiligheid Uitvoering
<https://www.nrz-nl.nl/wp-content/uploads/sites/2/2021/05/Nationaal-Plan-Zwemveiligheid-Uitvoeringsplan>
5. Rebel en het Mulier instituut concluderen in een studie over de SROI (Social Return On Investment) van sport en bewegen (2019) dat de SROI van sport en bewegen in Nederland naar schatting 1 op 2,51 is. Dat wil zeggen: de maatschappelijke opbrengsten zijn ruim 2,5 keer zo hoog als de kosten.
6. <https://www.topfysiotherapie.nl/praktijken/delta/nieuws/revalidatie-in-het-zwembad/>
7. Effects of Aquatic Motor Activities on Early Childhood Cognitive and Motor Development
https://www.scirp.org/html/4-1760315_52302.htm
8. Artikel Kennisbank Sport en Bewegen
<https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=10004&m=1589198808&action=file.download>
9. Publicatie Mulierinstituut
<https://www.mulierinstituut.nl/publicaties/25052/zwemvaardigheid-2018/>
10. Publicatie Bewegen
<https://www.curriculum.nu/voorstellen/bewegen-sport/>
11. Blog NL zwemveilig
<https://www.nlzwemveilig.nl/blogs/2019/05/kinderen-met-een-beperking-zwemvaardig-maakt-nog-niet-zwemveilig/>
12. Artikel NRZ zwemchallenge
<https://www.nrz-nl.nl/zwemveiligheid/zwemchallenge/>
13. Publicatie Mulierinstituut Planningsinstrument zwembaden
<https://www.mulierinstituut.nl/publicaties/25415/planningsinstrument-zwembaden/>
14. Passage uit de Exploitatieovereenkomst:
"De door SRO te hanteren tarieven voor het jaar 2010 en verder zijn gebaseerd op de tarieven zoals die gelden op peildatum 1 januari 2010 voor de accommodatie en conform de exploitatieaanbieding en exploitatiebegroting van SRO gedateerd 22 december 2009."

Zin in zwemmen
gemeente Leusden
september 2021